

9. fejezet

Noé napjai.

Nagy gyakorlati jelentősége van számunkra mindannak, ami Noé idejében történt.

Mózes első könyvének 6. fejezete Noé napjainak leírását tartalmazza, mely igen nagy jelentőséggel bír számunkra; Urunk ugyanis azt mondta, hogy a világiasság hasonló időszaka fogja végül kimeríteni Isten hosszútűrését a föld mostani lakói iránt, és el fog jönni tűzzel és forgószélhez hasonlóan gyors harci kocsijaival, hogy rájuk zúdítsa lángoló haragjának fenyítő tüzét, mert tűzzel és kardjával ítél meg az Úr minden testet (Ézs 66,15-16).

Nyilvánvaló kötelességünk tehát, hogy megvizsgáljuk, aszerint, amit Isten velünk erről közölt, hogyan növekedett egyre jobban és jobban a gonoszság és a romlottság az özönvíz előtti emberek körében; hogy megismerjük nem csak azt, hogyan vetették el, hanem azt is, hogyan öntözték, hogyan növekedett és hogyan ért be az a förtelmes termés, mely ellen a Mindenható sarlója végül lecsapott a mennyből; hogy meglássuk, hányféleképpen csábították az emberiséget a gonoszra, és hogyan következtek ezek egymás után, valamint hogy megfigyeljük, hogyan fejtették ki befolyásukat a társadalom gyorsan romlásnak indult tömegeire. Mert ha így teszünk, azzal felfegyverkezünk a körülöttünk napról napra szaporodó tévelygések és kísértések ellen, és képesek leszünk felismerni a saját korunk fenyegető jeleit.

Az akkori idők jellegzetességei. A népességnövekedés.

A gonoszság akkori vészterhes időszakának legelső jellemzője a népesség gyors növekedése volt (1Móz 6,1); ami önmagában is mindig nem csak afelé hatott, hogy terjessze, hanem hogy ugyanakkor fokozza is a bűnt. Mert a gonoszság minden formája, amely a gyéren lakott helyeken megtalálható, ugyanúgy jelen van a sűrű népességű helyeken is, csak hogy ezeken felül még számos olyan bűntípus megjelenik, mely kifejezetten a zsúfolt lakónegyedekre jellemző. Amikor pedig tömegesen vannak együtt, az emberek támogatják egymást a lázadásban, és hajlamosak sokkal merészebbeknek lenni, és Istennel szembeszegülni. A racionalizmus és az ateizmus erősségei mostani korunkban is mindig a nagyvárosokban találhatók.

A civilizáció, a művészetek és a tudomány gyors fejlődése.

A földi családok nem csak létszámban sokasodtak, hanem hatalmas fejlődést értek el a civilizációt és a tudást illetően is. Káin megtanította őket közösen letelepedni és városokat építeni (1Móz 4,17); és Lámek fiai – kiket kétségkívül sokan mások is gyorsan követtek – meghonosították a fémmegmunkálás technológiáját és a képzőművészetet, és törvénytelen eszközöket fejlesztettek ki arra, hogy kihúzzák magukat az átok által rájuk kirótt munka alól (1Móz 4,20-22). És abban a korban, amikor nem hetven-nyolcvan évig, hanem közel ezer évig éltek az emberek, az általuk összegyűjtött óriási mértékű tudás, tapasztalat és szakértelem a mi számunkra szinte felfoghatatlan gyorsasággal lendítette előre a tudományt, művészetet, s a fényűző civilizáció minden kellékének feltalálását és megalkotását.

Az özönvíz előtti ipar egyetlen feljegyzett példáját, a bárkát egy sétita építette; mérete mégis megegyezett a *Great Eastern*-nel, azzal a hajóval, mely néhány évvel ezelőtt olyan általános csodálatot váltott ki, és amelyet azóta sem tudtak túlszárnyalni.

Kétségtelen, hogy a Noé legkorábbi leszármazottjai által emelt hatalmas építmények közül sokat a hajdani pompára való emlékezés ihletett, valamint azok az elbeszélések, melyeket atyáiktól hallottak, kik életük egy részét az ember dicsőségének és elfajulásának abban a korábbi korszakában éltek le. Ilyen lehetett a szó szerint a felhőket karcoló torony megépítésének merész gondolata; Babilon és Ninive hatalmas és gazdagon díszített épületei, valamint az első piramis rendkívüli szerkezete, mely olyan csillagászati tények pontos ismeretét tartalmazta, melyek legalábbis felérnek a modern tudomány büszke vívmányaival. Mert ne feledjük, hogy ezek a hatalmas vállalkozások mind abban az időben zajlottak, amikor Sém és testvérei még életben lehettek.

És nem szabad megfeledkeznünk az akkádok, „az ősi Babilónia satnya és ferde szemű népe” ősi civilizációjának felfedezéséről sem, akiknek pusztá léte is ismeretlen volt számunkra még ötven évvel ezelőtt.

Nyelvük kihalt, de a középkori latinhoz hasonló szerepet tölthetett be a Krisztus előtti tizenhetedik században. Intellektuális hatásuk akkora volt, hogy Agade híres könyvtára, melyet Sarrukín (I. Szargon) alapított, tele volt könyvekkel, „melyeket vagy az akkád eredetiből fordítottak, vagy akkád szövegeken alapultak, és csupa, a régi nyelvhez tartozó szakkifejezést tartalmaztak”. A csillagászati részleg fennmaradt katalógusában útmutató található az olvasó számára, hogyan írja föl a kívánt tábla vagy könyv számát, és kérje aszerint a könyvtárostól. „A Sarrukín könyvtárosai által alkalmazott módszer a korábbi generációk tapasztalatai alapján alakulhatott ki.” Találhatnánk-e ennél erőteljesebb bizonyítékot „az irodalom és az oktatás fejlettségére, és *olvasó emberek jelentős számára ebben a távoli korban*”?

Bérósszosz szerint létezett egy özönvíz előtti „könyvváros” Babilóniában, és Ziuszudra, a káld Noé, „elásta könyveit Szipparban az özönvíz előtt, hogy majd újra elővehesse őket, miután kijött a bárkából”. De a hagyományt leszámítva, bizonyíték is van rá, hogy a nagyon korai időkben jól ismert könyvtárak működtek Urukban, Urban, Kútában és Larszában, melyekhez csillagászati obszervatóriumok és egyetemek csatlakoztak¹.

Ha figyelembe vesszük ezen érvek jogos súlyát, beláthatjuk, hogy a civilizáció és a magas kultúra olyan tökéletességére jutottak el az özönvíz előtti emberek, mely után azóta is csak kullogunk, akármennyire büszkék is vagyunk a saját korunkra.

Káin és Sét családjának egyesülése.

Mivel az Ige többé nem említi a káinitákat különálló törzsként, és mivel a nyilván szintén megsokasodott sétiták közül egyedül egyvalaki vitetett föl Istenhez az eljövendő rossz elől, és csak nyolcan menekültek meg annak a rossznak az idején, világos, hogy a két család végül vegyülni kezdett, és tagjaik összeházasodtak egymással.

A sétitákat talán kezdték lenyűgözni a gonoszok intellektuális törekvései, élvezetközpontú társadalma és könnyű élete, jól érezték magukat a társaságukban, tetszett nekik az őket körbevevő luxus és a sok ügyes és ötletes találmány; végül teljesen elcsábultak, hogy felemás igába kössék magukat hitetlennel, és így a bűn örvényébe húzva, megszűntek különálló népnek lenni.

Szomorú és tanulságos következménye lett ennek a keveredésnek: mert amikor a szétválasztás ideje eljött, Jahvénak egyetlen igaz imádója sem volt található Noé családján kívül. Az emberek annyira a maguk bölcsességét helyezték előtérbe, és olyan kevésre tartották Istent, hogy a

¹ Lásd Sayce *Babylonian Literature* (Babilóniai irodalom) c. művét.
(<https://archive.org/details/b24857464/page/n1/mode/2up>)

vallásosságuk a hősök, a saját híres vezetőik imádatának szintjére süllyedt (1Móz 6,4), akik mint Prométheusz, elhozták számukra találmányaikkal az élet szükséges és kellemes dolgait, és így elérték, hogy a Legfelsőbb Hatalom akarata ne tudjon megvalósulni abban az időszakban.

Bukott angyalok hatolnak be az emberek világába.

Majd új és megdöbbenő esemény szakadt a világra, és félelmetesen meggyorsította a gonoszság már addig is rohamos terjedését. „Látták az Isten fiai az emberek leányait, hogy szépek, és feleségül vették közülük mindazokat, akiket megkedveltek” (1Móz 6,2). Ezt az igét gyakran magyarázzák úgy, hogy mindössze Káin és Sét leszármazottjainak vegyes házasságát jelenti; a szakasz gondos vizsgálata azonban ennél sokkal mélyebb jelentést fed föl.

Azt írja, hogy amikor az *emberek* sokasodni kezdtek a föld színén, és leányaik születtek, Isten fiai látták az *emberek* leányait (1Móz 6,1-2). „Emberek” alatt mindkét esetben nyilvánvalóan az egész emberi fajt érti, Káin és Sét leszármazottjait egyaránt. Ezért az „Isten fiai”-t világosan megkülönbözteti az Ige Ádám nemzetségétől.

„Isten fiai” angyali lények.

Továbbá, az a kifejezés, hogy „Isten (Elóhím) fiai” mindössze négyszer fordul elő az Ószövetség más helyein, és minden esetben vitathatatlanul angyali lényekre vonatkozik.

Jób könyvének elején két ízben is olvasunk Isten fiairól, akik bizonyos alkalmakkor megjelennek Isten előtt, és Sátán is velük jön, ugyan mint bűnbe esett és lázadó, de mint Isten fia (Jób 1,6; 2,1).

Mert az a kifejezés, hogy Elóhím – azaz a hatalmas Teremtő – fiai, mintha csak azokra vonatkozna, akiket közvetlenül teremtett az isteni kéz, és nem a maguk rendje szerint születtek másoktól. Ezért Urunk nemzetségtáblázatában Lukács evangélista Ádámot Isten fiának mondja (Lk 3,38). És így Krisztusról is azt írja, hogy akik befogadják Őt, hatalmat kapnak arra, hogy az Isten fiai legyenek (Jn 1,12); mert ezek már ebben a jelenlegi életben újonnan születtek a belső emberükben Isten Szellemétől. És a feltámadáskor szellemi testbe, Isten épületébe lesznek felöltözve (2Kor 5,1), úgy hogy akkor minden tekintetben egyenlők lesznek az angyalokkal, lévén teljesen új teremtetek (Lk 20,36).

A kifejezés harmadszor Jób egy későbbi fejezetében szerepel, ahol a hajnalcsillagok együttes örvendezéssel, Isten fiai pedig örömujjongással fogadják földünk teremtését (Jób 38,7).

Végül, ugyanez a kifejezés található meg Dániel könyvében (Dán 3,25), csak a *fia* egyesszámban szerepel, és ezért a *bar* szót használja fiúra a *bén* helyett, mert az utóbbi egyes száma ismeretlen volt a káld (arámi) nyelvben. Nebukadneccár felkiált, hogy négy embert lát járkálni a tűzben, és hogy a negyedik alakja olyan, mint egy Isten fiáé², amivel nyilvánvalóan egy természetfeletti vagy angyali lényre utal, és aki mint ilyen, különbözik a többiektől.

2 Nincs határozott névelő az eredetiben.

Úgy látszik tehát, hogy az Ószövetségben az „Isten fiai” kifejezés egyedül az angyalokra vonatkozik³. Számos szakaszt felhozunk annak bizonyítására, hogy emberekre vonatkozik, de ha megvizsgáljuk, mindről kiderül, hogy messze elvétette a célt, mert az eredeti szövegben minden esetben más szavak szerepelnek, és olykor *Jahve* fiait jelentik. Ez utóbbi, ahogy már láttuk, teljesen más kifejezés, és valószínűleg a most vizsgált versben is ezt használta volna az ihletett krónikás, ha meg akarta volna különböztetni Sét istenfélő leszármazottjait a káinitáktól – hiszen ez a kifejezés a földön élő minden szentre ráillik, ezen a helyen pedig különösen is illő lett volna a séítákra használni, rögtön azután, hogy megtudjuk, Énós születésétől kezdték segítségül hívni Jahve nevét.

Isten (Elóhím) fiai azonosak a Péter és Júdás által említett bűnös angyalokkal.

Így derül ki tehát, hogy az Isten fiai angyali lények, és a velük kapcsolatos rejtélyes állítás az 1Mózes 6-ban egy második és még súlyosabb elhajlásra utal a magasságban lévők részéről. Ezek a még merészebb lázadók azonban nem a sötétség szellemei közé tartoznak, akik most a levegőben kísértének. Ezek nem tarthatják meg többé sem helyzetüket (mint a világ hatalmasságai és fejedelemségei), sem szabadságukat; ők lehetnek azok a bebörtönzött gonosztevők, akikről Péter azt mondja, hogy miután vétkeztek, Isten nem kímélte őket, „hanem az alvilág sötét üregeibe taszította őket, hogy ott maradjanak őrizetben az ítéletre”⁴ (2Pt 2,4). Júdás szintén hasonló kifejezésekkel utal jelenlegi állapotukra (Júd 6), és mindkét szakasz szövegkörnyezete egyértelműen jelzi, milyen természetű volt a bűnük. Mert azt választották, hogy elhagyják a saját világukat, és áttörve az Istentől kijelölt korlátokat, behatoltak egy másikba, hogy másféle test után járjanak; ezért istentelen és gyalázatos erőszaktevésüket azonnal megbüntetve, legmélyebb börtönébe vetette őket az Úr, örökre megfosztva őket annak hatalmától, hogy további bajt okozhassanak.

Az Úr letekint a földre.

Az angyalok bűnének kihirdetése után komoly jelentőségű megjegyzés (1Móz 6,3) ékelődik közbe: a jelenet egy pillanatra az egyre sokasodó földi gonoszságról az egek egeire vált, ahol a láthatatlan Isten ül a trónon, ki letekint az alatta zajló lázadásra és bűnre, és kihirdeti az ítéletet a mit sem sejtő világ fölött. A végnek el kell jönnie: Szelleme ne maradjon mindig az emberekkel, mert visszafordíthatatlanul legyőzték őket a hústest kívánságai; de kapnak még százhusz évnyi haladékot.

3 Ezt a nézetet képviseli Josephus Flavius, Alexandriai Philón, és az „Énók könyve” valamint „A tizenkét pátriárka testamentuma” szerzője; és valóban ez volt általánosan elfogadott nézet a tanult zsidók között a kereszténység első évszázadaiban. Ami a Szeptuagintát illeti, minden kézirat „Isten angyalai”-nak fordítja a héber „Isten fiai”-t a Jób 1,6-ban és a 2,1-ben, és „én angyalaim”-nak a Jób 38,7-ben – és ezek olyan szakaszok, melyekben nem merült föl dogmatikus indok a szöveg manipulálására. Az 1Móz 6,2.4-ben a Codex Alexandrinus és három későbbi kézirat ugyanezt a fordítást hozza, míg mások az „Isten fiai”-t. Ágoston azonban elismeri, hogy az ő idején a kéziratok nagyobb részében „Isten angyalai” szerepelt a legutóbbi szakaszban is (*Az Isten városáról*, XV. 23.). Ezért az tűnik teljesen valószínűnek, hogy ez volt az eredeti szövegben, és bizonyára a benne foglalt magyarázatot fogadta el a korai keresztény írók nagy többsége. Akik szívesen kutatnának tovább ebben a témában, megtehetik Rev. John Fleming nemrégiben megjelent, igen alapos könyvében, melynek címe: „A bukott angyalok és a mítoszok hősei” (*The Fallen Angels and the Heroes of Mythology* - <https://archive.org/details/fallenangelsand00flemgoog>).

4 Az eredeti igevers szó szerinti fordítása a következő lenne: „Mert ha Isten nem kímélte az az angyalokat, amikor vétkeztek, hanem őket a Tartaroszba vetette, és átadta őket a sötét üregeknek, hogy megőriztessenek az ítéletre.” A Tartarosz még szörnyűbb börtönnek tűnik, mint a Hádész, de nem lehet a tűzzel és kénnel égő tó, melynek lángjait speciálisan a Fenevad és a hamis próféta számára szítják föl, akik elsőként lesznek beléje vetve. Hasonlítsuk össze az Ézs 30,33-at a Jel 19,20-szal! A görög mitológiában a Tartarosz a legmélyebb sötétség és a legsúlyosabb szenvedés lakhelye, mely épp olyan messze van a Hádész alatt, mint amennyire a föld az ég alatt (Homérosz, *Íliász*, VIII. 16.) – mely leírás eléggé összecseng Péternél a „sötét üregek”-kel. Igen jelentőségteljes az is, hogy Kronosz és a lázadó titánok börtönének tartották.

A nefilim szó jelentése.

Majd a történet tovább folytatódik, és röviden utal arra, hogy mi vezetett az Isten fiai és az emberek lányai közötti vegyes házasságokhoz, úgy az özönvíz előtt, mint után (1Móz 6,4). Fordítóink ismételten kihagytak egy határozott névelőt e vers elejéről, melyet így kellene fordítani: „A nefilim(ek)⁵ – vagy a bukottak – a földön voltak azokban a napokban, és azután is, mikor az Isten fiai bementek az emberek lányaihoz.”

A Szeptuagintát félreértve (amire mindjárt kitérünk), az angol változat a *nefilim*-et „óriások”-nak fordítja. A héber szóalak azonban melléknévi igenevet vagy főnevet jelez, passzív vagy semlegesnemű jelentéssel a *náfal*-ból, ami azt jelenti, leesik, lezuhan – és ezért jelenti „a bukottak”-at, azaz valószínűleg a bukott angyalokat. A későbbiekben azonban ez a kifejezés az ivadékaikat is jelentette, ahogyan abból az egy igeszakaszból megállapíthatjuk, ahol ez még előfordul. A gonosz híradásban, melyet a tíz kém Kánaán földjéről hoz, azt mondják: „A nép, melyet benne láttunk, csupa szálás (hatalmas termetű) ember. És ott láttuk a nefilim(ek)et, Anák fiait, akik a nefilim(ek) leszármazottjai; úgyhogy olyanok voltunk a saját szemünkben, mint a sáskák, és számukra is olyanoknak tűntünk” (4Móz 13,33-34).

Kétségtelen, hogy hatalmas termetre való utalás és a Szeptuaginta *gigantesz* szava együtt idézte elő, hogy a fordításba „óriások” kerüljön. A görög *gigász* szó azonban nem utal önmagában hatalmas termetre, hanem egészen mást jelent. Ez a szó ugyanis pusztán a másik alakja a *gégenész*-nek, mely földszülöttét jelent, és a titánokra használták, illetve az ég és a föld – Coelus és Terra – fiaira, mert, bár az emberi fajnál felsőbbrendűbbek voltak, mindazonáltal részben földi eredetűek. Az „óriások” jelentése, amilyen értelemben mi használjuk, teljes mértékben másodlagos, és abból a tényből ered, hogy ezeket a keverék lényeket, ahogy mondják, hatalmas termet és iszonyatos erő jellemezte. Nyilvánvaló tehát, hogy a Szeptuagintában használt szó helyesen fejezi ki a fordító gondolatait, hiszen minden esetben a *nefilim*-et vette alapul, amikor az Isten fiainak és az emberek lányainak közös ivadékairól volt szó. Mi azonban, ahogyan feljebb megmagyaráztuk, azt részesítjük előnyben, hogy ezt a szót elsősorban csak a bukott angyalokra használjuk.

A bukott angyalok földön lakozása volt a közvetlen oka az emberek lányával való szövetségkötésüknek.

Néhányuk bűnéről szólva Júdás azt mondja (Júd 6), hogy lebecsülve azt a méltóságot és feladatot, melybe Isten helyezte őket, talán földi vágyak indíttatására, önként elhagyták lakóhelyüket az ég birodalmában, és törvénytelen befolyást kezdtek gyakorolni az emberi nemre. És lehet, hogy büntetésből, de tilos volt visszatérniük; teljesen ki lettek vetve a mennyből, és földi korlátok közé lettek szorítva; épp úgy, mint majd Sátánnal és angyalainak maradékával fog történni Krisztus megjelenése előtt nem sokkal, hogy az Úr majd levesse őket a még ennél is lejjebb lévő mélységbe.

De akárhogy is legyen, ezek az angyalok valamilyen okból kifolyólag a földön laktak abban az időben, és úgy tűnik, az Ige azért említi meg ezt, mert ez volt az oka az emberek lányával való keveredésüknek. Ha tehát önként maradtak tovább idelent, akkor hamarosan továbbléptek egy sokkal borzalmasabb bűnbe; ha viszont ellenkezőleg, büntetésképpen kellett itt maradniuk, akkor ahelyett, hogy megalázták volna magukat Isten hatalmas keze alatt, és megadással tűrték volna helyzetüket, míg Isten igazságos büntetése le nem telik, nem haboztak még sokkal merészebben ellenkezni Vele, és megszegni lényük törvényét.⁶

5 A *nefilim* többesszámú alak a héberben. (ford.)

Hogy az özönvíz után is sor került ilyesmire, az a Mózes 4. könyvében lévő egyik szakaszból derül ki, ahol Anák fiaira mondja az ige, hogy nefilim(ek), vagy nefilimtől származók voltak (4Móz 13,33), és ez meg is indokolhatja Isten parancsát, mely szerint a kánaánitákat gyökerestül ki kellett irtani. Mert az özönvíz előtti bűn elkövetése után a világ ítélete azonnal ki lett hirdetve; és a próféciából sejthetjük, hogy annak a nagy, jövőbeni lázadásnak, mely miatt az Úr Jézus a bosszúállás tüzevel eljön, közvetlen, kiváltó oka a sötétség angyalainak a földre való száműzetése lesz. (Jel 12; 13).

Az özönvíz előtti törvénytelen kapcsolatokról származó gyermekekből lettek a régi híres-neves hősök; és kétségkívül e bűn későbbi ismétlődése szülte az istenek szerelmeiről szóló számtalan legendát, és ez a magyarázata a klasszikus művek számos olyan szakaszának, hasonlóan más nyelvek ősi irodalmához, melyekben emberi családokat félisteni eredetre vezetnek vissza.

Mielőtt tovább lépnénk, vizsgáljuk meg a magyarázatunkkal szembeni leggyakoribb ellenvetést, mely szerint az angyalok, mivel szellemi lények, nem *lehettek képesek* maguknak feleséget venni az emberek lányai közül. Ezt az érvet azonban nem tudjuk elfogadni, mert akik felhozzák, azt állítják ezzel, hogy sokkal közelebbről ismerik az angyalok természetét, mint az számunkra lehetséges. Ezzel kapcsolatban ezért pusztán egyetlen bizonyosságot idézünk Ágostontól – az angyalelmélet ellenzőjétől –, melyet sok más, különböző korokban élt és különböző országokból származó szerző is megerősít, és ami bármennyire is abszurdnak hatott volna néhány évvel ezelőtt, most, a modern spiritizmus állításait ismerve, sokkal valószínűbbnek tűnik.

A nagy teológus tehát, miután a 114. zsoltárt idézte annak bizonyítására, hogy az angyalok szellemek, a következőképpen folytatja az *Isten városáról* írt művében, XV. könyv, 23. fejezet:

„Hogy azonban az angyalok olyan testben jelentek meg az embereknek, hogy azt nemcsak látni, hanem érinteni is lehetett, ugyanaz a mindenekfelett igaz Írás jelenti ki. Továbbá, gyakran járja az a hír, hogy a közönségesen lidérceknek nevezett Silvanusok és Faunok becstelen módon jelentek meg az asszonyok előtt, *improbos saepe exstitisse mulieribus, et earum appetisse ac peregisse concubitum*⁷. Számos szavahihető ember állítja, hogy maga is tapasztalta ezt, vagy olyanoktól hallotta, akik tapasztalták. Továbbá, hogy bizonyos démonok, akiket a gallok dusiusoknak neveznek, folyton megkísérlik és megcselekszik ezt a bűnt, s ezt oly általánosan állítják határozottan, hogy arcátlanságnak tűnne tagadni.”⁸

Így ír Ágoston. És hogy Pálnak is volt valamilyen hasonló gondolata, amikor intette az asszonyokat, hogy fedett fejjel imádkozzanak „az angyalok miatt” (1Kor 11,10), akkor legalábbis ez a dolog az eshetőség határain belül van.

A föld romlottá válik, és megtelik erőszakkal, de vele párhuzamosan fejlődik a luxus és a kifinomultság. Történelmi párhuzamok.

A fennálló rend alapjait tehát teljesen lerombolta a bukott angyalok behatolása, s így az egész világ romlottá vált, erkölcsisége elferdült. Az emberek nem ismertek el többé semmilyen Istent, akinek elsősorban tartoztak volna engedelmességgel és imádatlással, és aki – mert mint Teremtő, egyformán

6 Ezt pedig nem pusztán azzal követték el, hogy más fajhoz tartozó teremtményekkel léptek testi kapcsolatba, hanem magával a házasságra lépéssel is; hiszen Urunk azt mondja, hogy normális állapotuk szerint az angyalok sem nem házasodnak, sem férjhez nem mennek (Mt 22,30).

7 Pember szándékosan hagyja meg itt az eredeti latint, ahol Ágoston a lidércek (*incubi*) szentségtelen cselekményéről számol be (ford).

8 Ennek az eszmének a gyakoriságával kapcsolatban nem kisebb bizonyosságunk van abban a tényben, hogy a démonok neve az egyik kelta szó, mely máig fennmaradt a nyelvünkben. Ez az eredete az angol *dense* vagy *deuce*, melyet mind a mai napig használunk pl. indulatszavakban, köznyelvi kifejezésekben.

viszonyul minden emberhez –, megköveteli, hogy úgy szeressük embertársainkat, mint saját magunkat. Ők inkább úgy ítélték meg, hogy ami bármelyik ember számára kellemes, az nekik is helyes; és miután így elszakították Isten kötelékeit, és levetették magukról láncait, nem sok kellett hozzá, hogy azt higgyék, a vágyott cél elérése minden eszközt szentesít; hogy ami után kíváncsoknak, azt meg kell kapniuk, akkor is, ha ahhoz csalást vagy erőszakot kell alkalmazni. A hústest önzésétől elvakítva, mely semmit nem képes látni önmagán túl, a saját különféle céljaik elérésére törekedtek anélkül, hogy számításba vették volna, vagy egyáltalán gondoltak volna társaikra, kivéve, amikor bármelyikük az útjukba állt, illetve ha ki tudták használni az illetőt. És innen szökött szárba a sokféle csalás és gyilkosság, nyílt vita és erőszak, míg végül az egész föld megtelt romlottsággal és vérontással.

Ugyanakkor mindez karöltve járt a luxussal, a kifinomult ízléssel, a kultúrával; a művészetek és a zene szeretetével. A dolgok ilyen látszólag következetlen keveredése nem megy ritkaságszámba az özönvíz utáni időkben sem, gondoljunk csak az athéniak élvhajzásatára, erkölcstelenségére és érzékies gondolatvilágára.

Hasonló párhuzamokat találhatnánk Tacitus, Juvenalis és mások Cézárak idejéről szóló leírásaiban. Hiszen akkoriban az egész társadalom egyöntetűen romlott volt, és még Róma utcáin is megszokottá vált az erőszak. Mégis, a legszörnyűbb vétkek, a legteljesebb erkölcstelenség, a leghedonistább falánkság, a legöncélúbb kegyetlenség tartósan együtt járt valami káprázatos pompával, a zene, a szobrászat és általában véve a művészet nagyra értékelésével, irodalmi ízléssel, különös tekintettel a költészetre, annyira, hogy a versmondás és a felolvasások kedvelt szórakozásnak számítottak. E korszak igen jellegzetes terméke a filozófus Seneca, kit utóbb istenkeresőnek állítottak be az erkölcscről írt könyvei alapján, de akit a csodálatos érzésekről való értekezés nem akadályozott meg abban, hogy megdöbbenően romlott életet éljen, és aki a világnak adta mint tanításának és életpéldájának együttes gyümölcsét, a hírhedt szörnyeteget, Nérót.

De X. Leó napjai sem maradtak el hasonlatosságban Noé napjai mögött, mikor ez a híres pápa, ki minden lehetséges érzéki és intellektuális élvezet között, körülvéve a legragyogóbb csillagokkal, melyek valaha a művészet egén fénylettek, ezt a kijelentést tette: „Ó, ez a kereszténység! Micsoda hasznos szélhámosságnak bizonyult számunkra!” Miközben olyan festmények, szobrok és építészeti remekművek születtek, melyeknek mind a mai napig csodájára jár a világ, a reggeli nap fénye az éjjelente meggyilkoltak Tiberisen úszó holttesteire esett. A hitetlenség és törvénytelenység pedig oly gyorsasággal követte a szépség kultúráját, hogy még Machiavelli is, akit igazán nem lehet túlságosan érzékeny lelkiismerettel vádolni, azt mondta, hogy Itália elvesztette az istenfélelem minden alapelvét és minden vallásos érzületet; és hogy az itáliaiak istentelen orgyilkosok nemzetévé váltak.

Isten másodszor és harmadszor is letekint, és utána felfedi Noé előtt, hogy el fog pusztítani minden testet.

Ilyen volt tehát, csak jóval nagyobb mértékben az özönvíz előtti világ gonoszsága. De közelgett a vég. Isten másodszor is letekintett az egyre jobban terjedő erkölcsi romlásra (1Móz 6,5-7), és látta, hogy a haladékul kapott évek végén valóban el kell törölnie minden embert és barmot, csúszómászót és madarat a föld színéről.

De mégis letekintett harmadszor is a Teremtő, és íme, a gonoszság oly szörnyű mértékben megnövekedett, hogy minden test útja megromlott a földön (1Móz 6,12-21). Majd megjelentette az elkövetkező pusztulást Noénak, aki egyedülként talált kegyelmet szemeiben, és megmutatta

neki, hogyan kerülheti el a mindenre kiterjedő veszedelmet. A pátriárkának adott parancsok erős hitpróbát jelentettek Noé számára; hiszen egy olyan katasztrófa gyors eljövételét kellett hirdetnie, mely a hitetlenek számára teljesen irracionálisnak tűnt: hogy egy mindent elborító áradat fogja eltörölni az életet az egész föld színéről.

Noé hiábavaló prédikálása.

Lehet, hogy az emberek átmenetileg éreztek némi nyugtalanságot, mikor először hallották a szomorú jövendölést. Lehet, hogy hasonló beszélgetések zajlottak, mint napjainkban is közöttünk, amikor a Donati-üstökös földdel való ütközése okozott némi aggodalmat azokban, akik ennek eshetőségét elhitték. De az aggodalom elmúltán könnyen el tudjuk képzelni azt a megvetést és gúnyt, mely részükről a prófétát érhetette. A mi saját korunkban is láthatjuk, hogy a tudomány emberei mennyire be tudják bizonyítani, hogy egy olyan dolog, mint az egyetemes özönvíz teljes képtelenség, és ellenkezik a természet minden ismert törvényével. És mivel Noé állhatatos maradt, a világ kétségkívül megnyugodott abban a hitben, hogy nem több gyengeelméjű fanatikuskál, akinek az ostobaságaira nem érdemes odafigyelni.

Noé megépíti a bárkát. Isten megparancsolja Noénak, hogy menjen be, és bezárja mögötte az ajtót.

Noé azonban nem csak azt az utasítást kapta, hogy hirdesse az elkövetkező ítéletet, hanem arra is parancsot kapott, hogy tegyen nyilvános előkészületeket arra, hogy elkerülhesse – méghozzá olyan hatalmas léptékű előkészületeket, hogy azt bizonyára általános figyelem fogja övezni. És kétségtelenül súlyos teher volt Noé számára elviselni a gúnyolódást és a csúfolást, mely folyamatosan érhetette aközben, hogy a szárazföld közepén, valószínűleg távol bármilyen víztömegtől ezt az irdatlan méretű hajót építette. De hit által állhatatos maradt, és megpróbáltatásának utolsó napjai a végükhöz közeledtek.

És senki sem hallgatott figyelmeztetéseire; saját szűk családján kívül senki sem bizonyult méltónak arra, hogy megmenekülhessen. A bárka viszont elkészült, és Isten utasította Noét, hogy menjen be feleségével, fiaival és azok feleségével, és mindazokkal az állatokkal, melyeket Isten arra indított, hogy vele menjenek. Nem esett nehezére megérteni a parancs jelentőségét, pontosan tudta, hogy Isten csak addig fogja vissza haragját, míg a megmentendők el nem kerülnek az útból; és el tudjuk képzelni, mit érezhetett, miközben hosszan végignézte, hogy szép lassan mindenki bemegey a bárkába, hogy végül ő is bemenjen utánuk, hátrahagyva a mit sem sejtő világot, barátokat és ellenségeket egyaránt, akikre kérlelhetetlenül elkövetkezett a pusztulás.

Lehet, hogy miután bement, elborzadva a gondolatra, hogy mi fog történni, visszament az ajtóhoz, hogy megpróbáljon még egy utolsó kísérletet, hogy utoljára könyörögjön nekik, hátha kényszeríteni tudna legalább néhányakat, hogy a menedékbe jussanak. De ha megpróbálta, rá kellett jönnie, hogy a bárka bejárata zárva van, Isten bezárta, és senki nem volt, aki képes lett volna kinyitni. Halálra rémült tömegek gyűlhetek köré bebocsátást követelve, de Noénak nem volt többé hatalma segíteni rajtuk; a különválasztás megtörtént; nyolc ember biztonságban volt a bárkában, az emberiség összes többi tagja pedig ki lett zárva az ítéletre; a kegyelem esztendeje elmúlt, a bosszúállás napjai következtek.

A világ az utolsó pillanatig mit sem sejt.

És mégis, ahogyan Urunk Maga mondja, a pusztulásra ítélt tömegek semmit sem tudtak erről. Sokszor hallották, de elutasították, hogy odafigyeljenek; a próféta hangja olyan volt számukra, mint a csúfolódó hangja. Még a végzetes nap reggelén is a föld mulatozástól és vidámságtól volt hangos,

az emberek ettek és ittak, házasodtak és férjhez mentek; elmerültek a pillanat mámorában, és nem vették észre a Halál lassan növekvő árnyát a gyülekező felhők között, a Pusztítót felemelt sarlójával, készen arra, hogy egyetlen vad suhintással levágjon minden testet.

Isten eltávolítja a vizeket visszatartó gátakat, és bekövetkezik az özönvíz.

Biztonságról szőtt álmaik azonban durván összetörtek; az örömrivalgások és a nevetés először csak az aggodalomtól elhaló suttogássá csendesedett, majd kétségbeesett kiáltásnak adta át a helyét. Azon a napon, amikor Noé bement a bárkába, megnyíltak az ég ablakai, és a boltozat fölött lévő vizek szakadozni kezdtek. A világon döbbenet lett úrrá, és mert emlékeztek Noé szavaira, reszketve figyelték a hevesen záporozó esőt, az elsőt, melyet valaha láttak.⁹

De ez még nem volt minden. A tenger felől félelmetes robaj jelezte, hogy valamilyen, a kor tudósainak számításait úgyszintén meghaladó hatalmas rengés következett be a nagy mélységben, melynek lezárt forrásai mind felfakadtak; Isten elmozdította az óceán határait, melynek büszke hullámai nem maradtak többé a helyükön, hanem rettentő dübörgéssel nyomultak előre ismét a szárazföldön.

Milyen borzalmas jelenetek játszódhattak le a szakadatlan esőzés közepette ebben a rettenetes időszakban! Emberek reszkető csoportjai, a döbbenettől eltorzult arcok, rémült sikolyok! Elájulás a félelemtől, vagy hanyatt-homlok menekülés bárhová, ami egy pillanatra biztonságot nyújthatott!

Az ítéletbe vegyülő irgalom.

Isten irgalma azonban mégis, még az ítéletébe is belevegyült. A hagyományos eszközök nem váltak be ezeknél a bűnösöknél. Egyik figyelmeztetést kapták a másik után, tekintetüket azonban olyan kimozdíthatatlanul a világra és annak élvezeteire szegezték, hogy nem lehetett rábírní őket, hogy nézzenek inkább Istenre – akinek el kellett ezért pusztítania azt az életet, amelyet megrontottak, amellyel visszaéltek; kénytelen volt a szemük előtt elborítani a palotáikat, szép kertjeiket és a szórakozóhelyeket, a lázadókat pedig szintén a testetlen szellemek börtönébe vetni. Irgalma mégis olyan ítéletet készített számukra, mely bár elkerülhetetlen volt és teljes, mindazonáltal nem azonnal következett be, hanem hagyott időt számukra a haláluk előtt, hogy bűnbánatra juthassanak, hogy a test pusztulása által a szelleme sokaknak megmenekülhessen.

A földet ismét elborítják a pusztulás vizei.

A vizek pedig tovább növekedtek és növekedtek, és megemelték a bárkát, és lehet, hogy lakói egy ideig még hallották az utolsó túlélők elemek tombolásába vegyülő kiáltását és imádságait, mikor átmeneti menedékre leltek egy-egy közelükbe kerülő magaslaton. De ez is hamarosan véget ért, és a föld ismét szinte ugyanolyanná lett, mint a helyreállítás hat napja előtt; legmagasabb hegycsúcsai fölött is parttalan óceán hullámozott, melynek felszínén az Istennel szembeszegülők holttesteai sodródtak, s a vadállatok, csúszómászók és madarak tetemei, melyeket szintén utolért a pusztulás.

Nyomorúságos bizonyítást nyert, hogy az ember, ha nincs korlát, ha a magára van hagyva, akkor nem csak hogy képtelen az ártatlanságát visszaszerezni, hanem őrült módon rohan lefelé az

⁹ Az 1Mózes 2,5-6-ban azt olvassuk, hogy az Úr Isten nem adott esőt, hanem pára szállt föl a földből, és ez öntözte meg a talaj egész felszínét. Valószínű, hogy ez így folytatódott egészen az özönvízig, amikor az ég ablakai legelőször megnyíltak. A szivárvány teljesen új jelenség lehetett, amikor biztosítékul adatott Noénak; Isten Igéje ennyit sejtet. Emellett, ha az özönvíz előtt is láttak volna szivárványt, az utána való megjelenése soha nem lett volna képes biztonságot sugallni. Ha azonban korábban nem volt szivárvány, nyilván eső sem lehetett.

érzékiesség és az istentelen önakarat lejtőjén, míg el nem nyeli a pusztulás mélysége. A szabadság próbáján az ember elbukott; a második korszak véget ért.

A Föld legkorábbi korszakai – és kapcsolatuk a jelenkor spiritizmusával (G.H. Pember, 1884)

Fordítás: <https://hitunkcelja.wordpress.com/>